

Modelbane *-nyt*

Kr.
1⁰⁰

1. ÅRGANG

NOVEMBER 1952

3

MODELBAANE-nyt - tidskrift for modelbaner og deres forbillende, de egentlige baner * Årsabonnement kr.10,00 - udland kr.11,00.

ANNONCER: $\frac{1}{4}$ side kr.50, $\frac{1}{2}$ side kr.30,00, $\frac{1}{4}$ side kr.20, $\frac{1}{8}$ side kr.12. - Rubrikannoncer 10 øre pr. ord. Indlevering senest d.15 i måneden. Rubrikannoncer betales ved bestillingen.

I N D U S T R I - N Y T

BODAN

har gennemført nogle forbedringer på sin S-maskine, bl.a. er kulholderdækslerne kommet indenfor den støbte skal, og de tidligere huller er væk, lejerne i motoren er forbedrede, forreste lejeskjold er kommet tættere til ankeret, hvilket skulle bevirke, at kullene ikke, når de er blevet slidt små, "kvantrer". Endvidere planlægger man at få stål kontra messingtandhjul, i stedet for messing kontra messing, men på forespørgsel om ikke også styringen med kobbelstængerne skulle forbedres, oplystes det, at dette ikke havde været på tale, hvilket efter vor mening er at beklage. Til gengæld vil for- og efterløberne snart blive forsynet med drejede jernhjul, hvad der faktisk også er påkrævet.

"MICH"

bør tænke på lidt på anbringelsen eller rettere ledningerne til spolen fra kulholderne bør forlænges, så man ikke tvinges til at lodde ledninger af, blot fordi man skal justere eller udskifte kullene; der er nemlig lige lavet et par forbedringer på denne motor, som er værd at nævne. Der er sat et plastik afstandsstykke mellem bogiesiderne og tillige er disse nu skruet på. Det er absolut et fremskridt i sammenligning med den tidligere pånitning, men synsmæssigt mangler denne motorbogieside endnu noget - det er en præget bogieside, - den nuværende udstandsede messingplade er jo ikke særlig køn.

MICH har også bragt nye skinner på markedet. Dimensionerne svarer til Märklin's, men udførelsen er i stil med den tidligere Bodan skinne af samme type, dog uden en af denne skinnes store fordele, nemlig den manglende elektriske forbindelse mellem køreskinne og grund af anvendelsen af træ som underlag. Mich benytter også træ hertil, men fastgør skinnerne til en tværsvelle af metal (og maler iøvrigt resten

af svellerne direkte på træet).

H A G

vil fremstille et lokomotiv af damp-typen, sandsynligvis et tysk. Det bliver som de øvrige produkter fra dette firma naturligvis i spor O, men hvornår det kan ventes i handelen samt hvad prisen bliver kan endnu ikke oplyses. Dog kan det jo formodes, at det ikke bliver helt billigt.

LONG

har nu de lovede bogier med samt tandhjuls- og kardanooverføringer i produktion og en komplet bogie med virkelig gennemført fine bogiesider kan nu erhverves i hobbyforretningerne. Det er pænt arbejde, som her er præsteret, og man må nu håbe, at de resterende men vigtige smådele, som endnu mangler, må følge hurtigt efter. Vi skulle jo gerne have den klar til "juletrafikken" sætter ind.

FLEISCHMANN

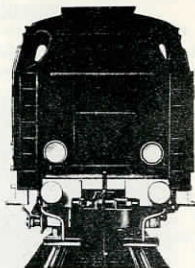
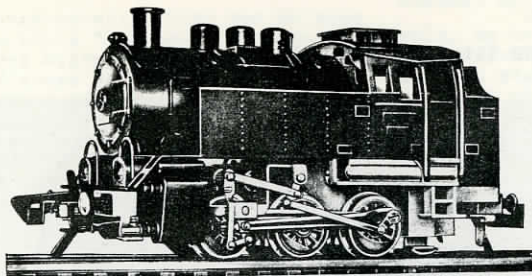
er et tysk firma, som efter krigen bragte en helt ny kollektion i legetøjstog frem på markedet ved at fremstille elektriske spor O-baner i 2-skinne, permanentmotorer i lokene og jævnstrøm ved 14 volt som kørespænding. Det blev hurtigt meget populært i Tyskland på grund af soliditet og prisbillighed, men takket være en institution ved navn "Direktoratet for Vareforsyning" har vi endnu ikke fået for meget at se af denne vare her i Danmark. Nu har FLEISCHMANN imidlertid atter tiltrukket sig opmærksomheden ved at prøve at gentage succes'en i spor HO, men vel at mærke ved at man i denne sporvidde foruden 2-sk. o.s.v.-tillige fremstiller næsten skalatro modeller. Fra kataloget bringer vi på næste side en af nyhederne, et tenderlok med forbillende i det tyske 3-koblede rangerlok Baureihe 80 og man vil bemærke, at om det så er Heusinger-styringen, er denne medtaget på modellen.

- o - o - o - o -

FRA DEN ANDEN SIDE AF ATLANTEN --

Medens vi venter på, at der skal blive bevilget lidt valuta til indkøb af modelbaner, kommer det sidste katalog fra AMERICAN FLYER - et af U.S.A.'s store tinplate firmaer, som roser sig af at lave true-scale modeller i spor S - ind ad døren med et væld af nyheder, her iblandt den "levende" station: Når toget ruller ind på stationen og pullmann-car'en holder ved peronen, begynder passagererne at sti-

Nr. 1320 Tenderlokomotiv fra Fa. FLEISCHMANN, Nürnberg - (Se s.2,sp.2)

Fra den anden side-- (fortsat fra 2.side!)

ge ud og gå hen til perrontrappen og gå ned ad denne, medens andre passagerer fra perronen og fra tunnelen begiver sig ind i vognen. Denne på godsbanegården føres kreaturerne fra kreaturfolden ind i kreaturvognen, stykgods føres ind eller ud af pakvognen, tømmer og kul læsses af og på, og inden toget kører videre, lyder stationsforstanderens røst fra en højt-taler i stationsbygningen med oplysninger om togets bestemmelsessted m.m. På de små stationer standser ekspresen ikke, men der udveksles postsække under forbikørslen. Løber en vogn af sporet, sendes blot en arbejdende kranvogn ud for at løfte den op, og skulle skinnerne blive snavsede af støv og olie, kommer skinnerensvognen, som med filtbørste - roterende - og rensesvedske fjerner urenhederne. Der er et væld af lokomotiver med røg, "fut-fut" og fløjte, diesellokomotiver med "Air-Chime-Whistle", person- og godsvogne i alle afskygninger, "hånd"draisiner med 2 arbejdende mænd, transformatorer med indbygget volt- og amperemetre samt dødmandsknap!!

AB.

FRÅ NÆR OG FJERN

En bane med vind i sejlene!

Et af de mærkværdigste køretøjer finder man i Slesvig-Holstens vestkyst omkring de nordfrisiske nordsejle. På den smalle dæmning, der forbinder Hallig Oland med fastlandet, kører som eneste trafikmiddel en på en smal skinnestregning rullende åben godsvogn, som bliver drevet frem af et højt sejl! Det er den enkleste og billigste drivkraft, thi der blæser næsten altid en frisk brise her. Skulle vinden ikke slå til, så må også muskelkræfterne hjælpe med - men hidtil er det sælsomme kombinerede køre- og fartøj altid kommet frem.

("der Eisenbahnfachmann"14/52)

*på

- o -

KONTAKT MED LÆSERNE

est den 15. i måneden.

red.

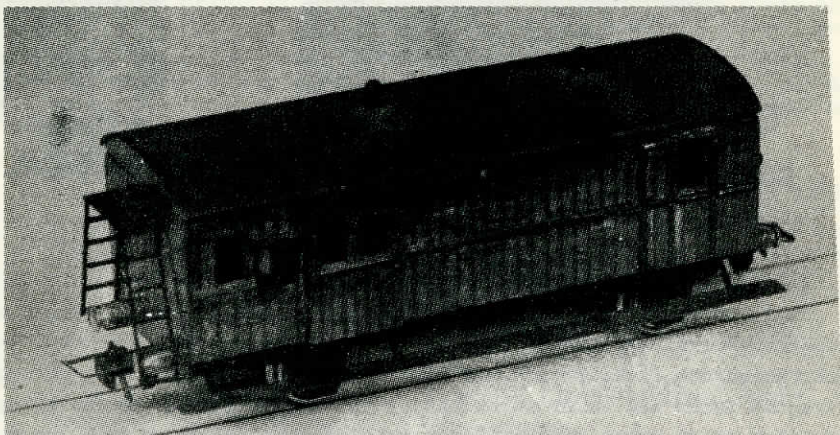
I denne rubrik giver vi ordet frit til vore læsere, idet vi heri bringer forskellige indlæg, og især sådanne, der har almen interesse. Artikler som ønskes optaget i denne spalte bedes venligst indsendt sen-

En læser skriver til os, om det var en ide bragte nogle nye vogn typer på markedet i nær fremtid. Det kunne sikkert nemt lade sig gøre at anvende de tidligere vognkasser og vognbunde blot med nye papirsider. Vi mangler jo bl.a. rejsegodsvogne, flere personvogne og nogle nye godsvogne.

(fortsættes side 7)

BYGGEBSKRIVELSE:

DSB litra Eh 6601 - 6808

Denne vogn er så almindelig på alle landets baner, såvel privat- som statsbaner, at det ville være en stor skam om ikke den også fandtes på de mange modeljernbaner. Det er tillige

en så typisk dansk vogn, at man ikke kan klare sig med at købe nogen, der ligner den fra de store udlandske firmaer. Endnu er den ikke kommet frem i handelen herhjemme.

Ved bygningen begynder vi som sædvanlig med bunden. Når bundpladen er skåret til, sætter vi hjulene på; men ikke endeligt fast, thi vi tager dem af under bygningen af vognen. Formålet med dette er, at hvis man ikke er heldig med det første gang, og hjulene f. eks. sidder vindskævt for hinanden så vognen står og vipper på sporet, lettere kan udbedre skaderne på den løse bund end hvis vognkassen er samlet forinden.

Er vognbunden tilfredsstillende, begynder vi på side- og øndevæggene. Nogle Eh'ere er teaktræsbeklædt, og andre er metalbeklædt. Vi har valgt at lave den teaktræsbeklædte og har til sider og gavle benyttet 1,5 mm tykt træ. Inden vi skærer de forskellige dele ud, ridser vi "brætter" på de udvendige sider. Skydedørene laver vi af 1 mm træ og efter at have pudset hele vognen af med fint sandpapir, begynder vi samlingen af den. Samlingen af selve vognkassen skal vi ikke komme nærmere ind på her, da næsten hver bygger har sin egen måde at gøre det på.

Nu skulle vi være nået så langt, at den rå vognkasse med bund står færdig, og så kommer turen til taget. Her afhænger det selvfølgelig af hvordan man har lavet den øvrige vogn; men en ting kan man i alle tilfælde bruge som grundlag. Der er de i handelen værende "flade" tagprofiler. Når man har skåret det til, klæber man et stykke fint sandpapir ovenpå. Det illuderer ganske udmærket tagpap, når det får den rette matte, mørkegrå farve.

Denne vogn vil uden de væsentligste detaljer se meget trist ud. Det er da heller ikke et uoverkommeligt arbejde, selv i HO, at gøre noget ud af denne side af sagen. Man må i hvert fald have så megen tålmodighed, at man laver den lille platform i den ene ende af vognen og listerne omkring dørene og langs siderne. Listerne er børster fra en af de gode karskrubber. Stigetrinnene har vi købt færdige og derefter loddet på den lille bro. Skydedørenes styrelister må man heller ikke glemme. De kan laves af tyndt, stift karton, som bukkes og limes på sidernes øverste kant.

Før krigen havde alle Eh'ere et i hele vognens længde gående trinbræt på hver side. Efterhånden som de bl blev udskiftet under krigen, nøjedes man af spærehensyn med at lave to lange trinbrætter i hver side, eet under hver dør. Vor model er med de helt lange trinbrætter, men det kommer jo an på hvor moderne man er, når man selv laver det.

En karakteristisk ting ved Eh'eren er den lille "kukasse" på hver side. Desværre bliver disse lidt efter lidt fjernet og i stedet for bliver der sat et lille vindue på størrelse med kassens grundflade. Vil man gøre lidt ekstra ud af disse kasser, kan man lave dem af plexiglas. Man lader så være med at male det der skal være vindue, og borer man et 3-4 mm hul i vognsiden under kassen er der også lys i kassens vinduer når lyset i vognen er tændt.

Der findes endnu enkelte vogne der ingen overgangsbro med tilhørende dør har. Vi har taget dem med da de er forholdsvis nemme at lave. Overgangens gelænder loddes sammen af to stykker tråd og overgangspladen er et stykke karton, der er limet på pufferplanken, således at den rager ud fra endevæggen foroven.

Til slut monteres gelændere, puffer og ventiler på vognen og vores Eh'ere er parat til at blive malet. Indtil for et års tid siden havde alle Eh'ere den kendte teaktråsfarve. Nu er man begyndt at male dem røde som metalvognene. Det er en skam, men ved bygningen af en model kan man vælge den farve man ønsker.

O. Brandstrup og O. Jaeger.

DE BORNHOLMSKE

JERNBANER (D B J)

Vi bringer her en lille fotoserie fra de bornholmske jernbaner. Som De måske allerede ved fra feriebesøg på klippeøen anvender man her smalsporede baner med 1000 mm sporvidde. Materialet er ikke altid det sidste skrig men derfor kan det alligevel godt være morsomt at studere dem på lidt nærmere hold.

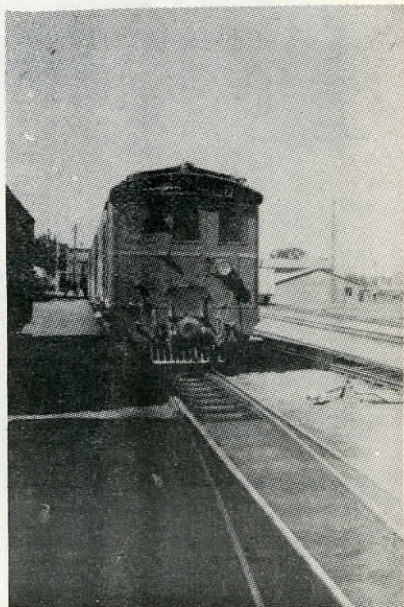
I de sidste år, hvor mange private baner har taget skinnebusser i brug, har også de bornholmske baner indført denne modernisering ved indkøb af sådanne bygget 1 meter sporvidde men i øvrigt lig de normalsporede.

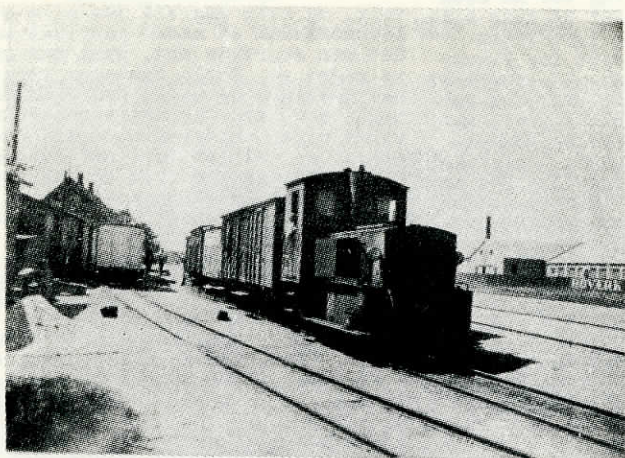
3-koblet dieselelektrisk lok (Frichs') på Neksø station.

Bemærk centralkoblingen!

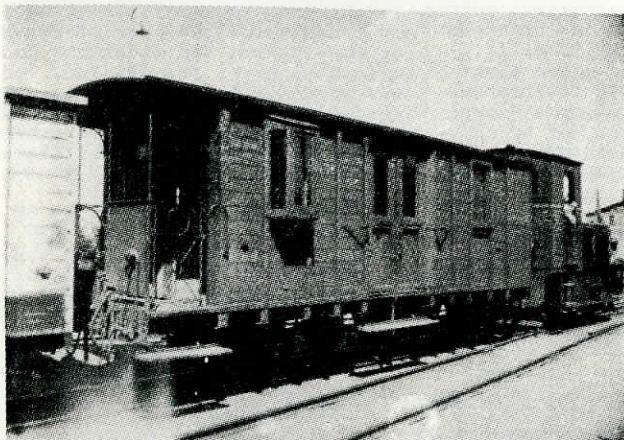
Kontakt med læserne (fortsat fra s.7)

volt, og hvis man vil anskaffe et lokomotiv af et andet fabrikat end det man startede med, skal man passe meget på. Nogle systemer kører med 3-skinne og nogle med 2-skinne, nogle med jævn- og andre med vekselstrøm eller universalmotorer. Endelig er en del lok forsynet med en håndomskifter for frem og bak, medens der på andre er monteret en såkaldt "perfektomskifter", som desværre som regel svarer meget dårlig til sit navn, og det gælder i større eller mindre grad både danske og udenlandske fabrikater. En sådan omskifter virker ved overspænding, men heller ikke her, har man kunnet komme overens om at anvende den samme spænding, måske bl.a. fordi det næppe nogensinde har været diskuteret fabrikanterne imellem. Ganske vist blev der for vel et års tids siden på initiativ af Dansk Model Jernbane Klub i København indkaldt til et møde med repræsentanter både for producenter og forbrugere, men siden har man aldrig hørt noget fra det råd, som efter sigende blev nedsat. Eksisterer det endnu og i bekræftende fald, hvad har det præsteret? Vi vil senere bringe en større artikel i bladet om disse ting.

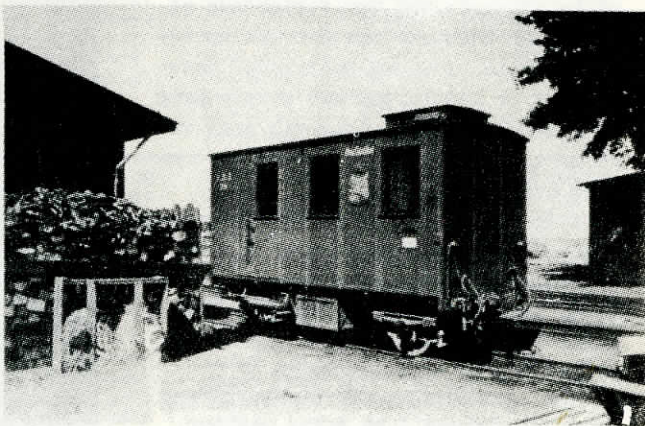

Godstog forspændt
2-koblet ranger-
lok (Frichs) for-
lader Aakirkeby.

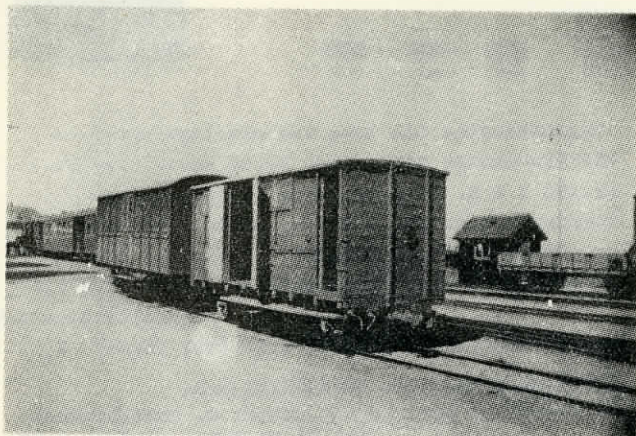

Rejsegodsvogn i
førnævnte godstog
DBJ 31

DBJ 26 er en post-
vogn i den ældre
stil - bemærk ak-
sellejerne.

Forrest typisk bornholmsk gods-vogn med indvendige lejer - bagved ses en bænkevogn (fører ikke luksusklasser!)

KONTAKT MED LÆSERNE (fortsat fra s. 2)

Et andet spørgsmål, som også optager modelbyggerne er spørgsmålet om en vis standardisering af det materiel der fremstilles. Takket være energisk indgriben fra modelbane-klubbernes side er standardsporvidderne også i Danmark blevet gennemført, og ligeledes kan der købes hjulset, dele til vognbygning o.m.m. i rigtig skala, men et spørgsmål som en standardkobling er endnu ikke blevet løst. Det er dog heller ikke tilfældet alle steder i udlandet. Også en ting som KØRESPÆNDINGEN ligger alt for forskelligt ved eksisterende fabrikater. Her måtte kunne skabes en tilpasning, thi ikke engang transformatorfabrikanterne er enige her. Der køres i både H0 og 0 på næsten alle spændinger fra 4 til 24

(fortsættes side 5)

Det førende tyske modelbaneblad

udkommer med 16 numre om året. Pris pr. stk. kr.3,70 - årsabonnement kr.58,00. Prøvenummer mod forud indsendelse af kr.2,75 på postkonto 53761.

BENT PALSDORF
Modeljernbaner
Holmens Kanal 32
København K.

AGENTUR FOR SKANDINAVIEN

RUBRIKANNONCER

pris 10 øre pr.ord (minimum 10 ord) Må være indleveret senest d.20., for at kunne komme med i næste nr.

MINIATURBAHNEN nr.1/II købes.

EYa 1306u

12 fotos af danske lokomotiver i postkortformat og forsynet med tekniske data på dansk, engelsk og fransk. Sendes portofrit mod forud indbetaling af kr.2,50 til B. Merkel Palsdorf, Kongevejen 128, Lyngby MASONITPLADE MED OPBYGNING TIL HØJbane, samt bukke til opstilling. Pladen måler 1,60 gange 2,45 m og er monteret på solid træramme. Pris kr. 40,00. Henvendelse Lyngby 1136 kl. 9-12.

K L U B M E D D E L E L S E R

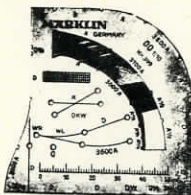
I denne rubrik optages gerne med delelser fra nordiske mj-klubber. Meddelelserne må være os i hænde senest d.15. i måneden forud.

Dansk Model Jernbane Klub
Formand civiling. Poul E. Clausen, Gl. Strand 38¹, K.
Sekretær: fenrik O. Meyer, Glaciset 27, Kgs. Lyngby.
Klublokalet: Nørrebro Station
Fest mødeaften: 1.ste mandag i hver måned.

PRC-Klubben (Kongevejen 128, Lyngby) Demonstration på banen afholdes d. 22. november kl.15,30-17,45. Eventuelt køres et par film. Fri adgang for abonnenter - gæster 50 øre.

næste nr. af bladet kommer 1.dec.52.

MÄRKLIN

399

490 M

490 S

490 SQ

485

495

499

753

Meine MÄRKLIN-Modellbahn

Tegneskabelon til brug ved planlægning af et Märklin-anlægs opbygning. Meget anvendelig kr.5.-
 nr.490 S & M. Stik og muffe til forlængerledninger m.m. Fås i rød og sort pr. stk.0,40
 nr.490 SQ Stik med tværhul - - 0,50
 nr.495 & 499 klar glødelampe 19 volt nu kr. 1,45
 (incl.statsafg.)
 nr.485 stiksokkellampe 19 volt (til lokos) 1,55

Märklins kataloger, broschurer m.m.

Hovedkatalog spor HO (og urværk O, samt byggesæt til biler m.m.) -D 52- 1,50
 Skinneplaner spor HO nr.763 2,25
 Vejledningsbog nr.753 "Die elctr. Miniatur eisenbahn Spur HO" 3,50
 "Meine Märklin-Modellbahn" af Dr. W. Strauss format 27*20,5 cm. med 97 ill. og 1 sporplan. Indbundet i rødt lærredsb. m. guldræg. kr.23,50
 karton med påtrykte numre til sporskifter (begge sider er trykt) 1-24 pr. stk. kr.-30

-- 00 --

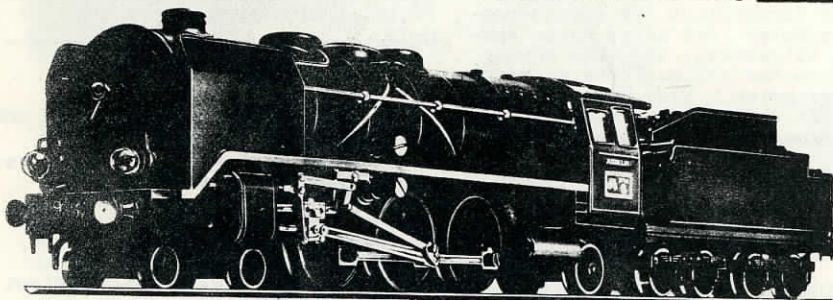

Märklin's spor katalog kr. 0,50
 (Næste måned flere artikler i spor O)

MÄRKLIN

LEJLIGHEDSKØB !
 HR 65/12920 elektrisk lok i fin stand til salg kr.275

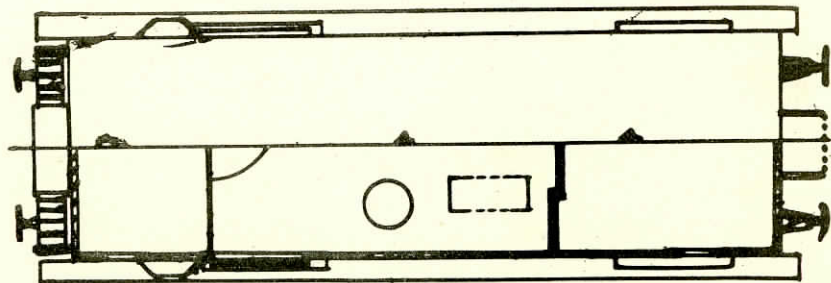
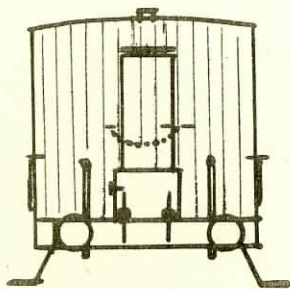
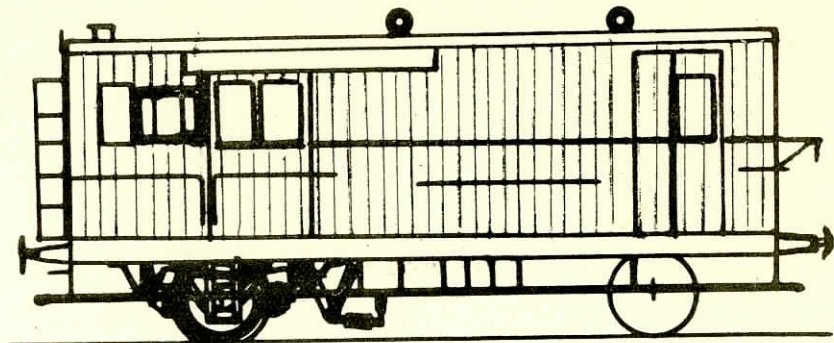
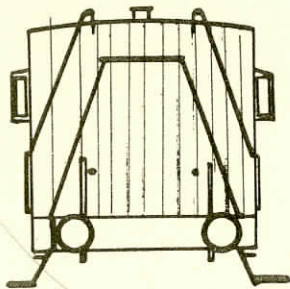

Bent Palsdorf

Holmens Kanal 32, København K.
 Postkonto 537 61 - Tlf. Byen 5703

Specialforretning i modeljernbaner

Scala

EFTERTRYK FORBYDES.

KØBENHAVN D. 1/6-52

Eh 6601-6808.

SKALA: HO.

TEGNET AF: J. Dahl Hansen.

TEGN. NR. 612